

MIPA 2K-HÄRTER H5

Päiväys: 26.11.2007

Edellinen päiväys: 9.7.2004

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****1.1.1 Kauppanimi**
MIPA 2K-HÄRTER H5**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**
Kovete.**1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja**
Oy Motoral Ab**1.3.2 Yhteystiedot****Postiosoite** Valuraudankuja 1
Postinumero ja -toimipaikka 00700 Helsinki
Puhelin (09) 375 41
Telefax (09) 375 4321
Y-tunnus 0111776-1
Sähköposti motoral@motoral.fi**1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot**MIPA AG
Am Oberen Moos 1
D-84051 Essenbach
Saksa
Puhelin: +49(0)8703-922-0
Telefax: +49(0)8703-922-100
Sähköposti: sdb-registratur@mipa-paints.com**1.4 Häät puhelinnumero****1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

112, yleinen hätänumero. (09) 471977 tai (09) 4711 (keskus), Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, 00290 HELSINKI (Huom! Postiosoite on: Myrkytystietokeskus, Meilahden sairaala, B kerros, PL 340, 00029 HUS).

2. VAARAN YKSILÖINTI

Tuote on luokiteltu Xi - Ärsyttäväksi:

Syttävää.

Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Haitallista vesieliölle, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Tuote on merkittävä EU:n valmisteita koskevan luokitusohjeen uusimman voimassa olevan version mukaisesti.

Luokitukseen on käytetty uusimpia EU-luetteloita laajennettuna erityiskirjallisuudesta saaduilla ja valmistajan antamilla tiedoilla.

2.1 Erityiset vaaralliset ominaisuudet

Pitkäaikaisessa tai toistuvassa ihokosketuksessa saattaa aiheuttaa ihotulehduksen liuottimen rasvaa poistavien ominaisuuksien johdosta.

Tuotteella on huumaava vaikutus.

Sisältää isosyanaatteja. Noudata valmistajan antamia ohjeita.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

MIPA 2K-HÄRTER H5

Päiväys: 26.11.2007

Edellinen päiväys: 9.7.2004

3.1.1 CAS/EY- numero ja rek.nro	EINECS	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R- lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
123-86-4	204-658-1	n-Butyyliasettaatti	50 - 72,5 %	R10;R66;R67
28182-81-2	500-060-2	Polyheksametyleeni-1,6-di- isosyanaatti	25 - 50 %	Xi; 43
64742-95-6	265-199-0	Liuotinbenssiini (maaöljy), kevyt<= 2,5 % aromaattinen		R10;Xn; R65;Xi; R37;N; R51/53; R66; R67
141-78-6	205-500-4	Etyyliasettaatti	2,5 - 10 %	F; R11;Xi; R36;R66;R67
77-58-7	201-039-8	Dibutyyliinadilauraatti	<= 2,5 %	Xn; R48/22;Xi; R36/38;N; R50/53

3.1.7 Muut tiedot

Edellä mainittujen aineiden seos vaarattomien lisäaineiden kanssa.

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Erityiset ohjeet**

Jos hengitys on epäsäännöllistä tai pysähtynyt, annetaan elvytystä.

4.2 Hengitys

Siirrettävä raittiiseen ilmaan ja otettava yhteys lääkäriin. Jos henkilö on tajuton, on hänet asetettava kyljelleen kuljetusta varten.

4.3 Iho

Iho puhdistetaan välittömästi saippualla ja vedellä ja huuhdellaan perusteellisesti.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdellaan avoimia silmiä välittömästi juoksevalla vedellä useiden minuuttien ajan. Sen jälkeen otettava yhteys lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Oireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sopivat sammutusaineet**Hiilidioksidi (CO₂), hiekka, sammutusjauhe. EI SAA käyttää vettä.**5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä**

Ei saa käyttää vesiruiskua.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossaTulipalossa voi vapautua: typen oksideja (NO_x), hiilimonoksidia (CO) ja syaanivetyä (HCN).**5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten**

Suun suojaava hengityssuojain.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**

Käytettävä suojaruustusta, katso kohta 8.2. Pidettävä suojaamattomat henkilöt poissa alueelta.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää leviämään viemäriin, pinta- tai pohjaveteen. Likaantunut pesuvesi on hävitettävä asianmukaisesti.

6.3 Puhdistusohjeet

MIPA 2K-HÄRTER H5

Päiväys: 26.11.2007

Edellinen päiväys: 9.7.2004

Imeytetään nestettä sitovaan aineeseen (hiekkä, piimaa, happamat sideaineet, yleissideaineet, sahanpuru). Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Ei saa huuhdella vedellä tai pesuaineiden vesiliuoksilla. Vuodot on tukittava ja koottava palamattomaan imeytysaineeseen (hiekkä, multa, piimaa) ja siirrettävä sopivaan astiaan. Dekontaminoitava välittömästi sopivalla seoksella:

Palava: 45 (tilavuus)osaa vettä, 50 osaa etanolia tai isopropanolia, 5 osaa väkevää ammoniakkaa (om.paino 0,880).

Palamaton vaihtoehto: 95 osaa vettä, 5 osaa natriumkarbonaattia.

Lisätään jäämiin dekontaminointiainetta ja annetaan seistä useiden päivien ajan avonaisessa astiassa. Kun reaktio on päättynyt, astia suljetaan ja tuote siirretään hävitettäväksi jätesäännösten mukaisesti (ks. kohta 13).

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Käsittely**

Järjestettävä hyvä ilmanvaihto ja/tai imu työtiloihin. Estettävä aerosolien muodostuminen. Henkilöt, joilla on astmaa, allergiaa, kroonisia tai uusiutuvia hengityselinsairauksia, saavat työskennellä työvaiheissa, joissa tätä ainetta käytetään, vain tarkoituksenmukaisen lääketieteellisen valvonnan alaisena.

Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Noudatettava varotoimenpiteitä staattisen varauksen välttämiseksi.

7.2 Varastointi

Säilytettävä erikseen elintarvikkeista. Säilytettävä astia tiiviisti suljettuna. Säilytettävä erillään hapettimista, vahvasti emäksisistä ja vahvasti happamista aineista, amiineista, alkoholista ja vedestä.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Altistuksen raja-arvot****8.1.1 HTP-arvot**

123-86-4	n-Butyyliasettaatti	150 ppm (8 h) 720 mg/m ³ (8 h)	200 ppm (15 min) 960 mg/m ³ (15 min)
28182-81-2	Polyheksametyyleeni-1,6-di-isosyanaatti	NCO: 0,035 mg/m ³ (15 min)	
141-78-6	Etyyliasettaatti	300 ppm (8 h) 1100 mg/m ³ (8 h)	500 ppm (15 min) 1800 mg/m ³ (15 min)
77-58-7	Dibutyylitinadilauraatti	Sn: 0,1 mg/m ³ (8 h) Voi imeytyä ihon lävitse.	Sn: 0,3 mg/m ³ (15 min)

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**

Kaikkien henkilökohtaisten suojainten, myös hengityssuojainten, joita käytetään vaarallisille aineille altistumisen estämiseen, on oltava säännösten mukaisia.

Riisuttava välittömästi tahriintunut vaatetus. Kädet pestävä ennen taukoja ja työpäivän jälkeen. Vältettävä kaasujen/huurujen/aerosolien hengittämistä.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Mikäli altistuminen on lyhytaikainen tai pitoisuudet pieniä, käytettävä suodatinsuojainta. Kun kyseessä on voimakas tai pitkäkestoinen altistuminen, käytettävä paineilmalaitetta.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käsineiden materiaalin tulee olla tuotetta läpäisemätöntä ja kestävä. Puuttuvien kokeiden vuoksi ei voida antaa suosituksia tuotteelle sopivista käsinemateriaaleista. Käsinemateriaalin valintaan vaikuttavat läpäisyajojen lisäksi tunkeutumisaika, diffuusionopeus ja hajoaminen.

Sopivan käsineen valinta ei riipu ainoastaan sen materiaalista vaan myös muista laatutekijöistä ja se vaihtelee valmistajasta riippuen. Koska tuote on useasta aineesta koostuva valmiste, käsinemateriaalien kestävyttä ei voida laskea etukäteen vaan se tulee testata ennen käyttöä.

Täsmällinen läpäisy aika voidaan saada suojakäsinevalmistajalta ja sitä tulee noudattaa.

MIPA 2K-HÄRTER H5

Päiväys: 26.11.2007

Edellinen päiväys: 9.7.2004

- 8.2.1.3 Silmiensuojaus**
Tiiviisti asettuvat suojalasit.

9. FYSIKAALISET JA KEMIALLISET OMINAISUUDET

- 9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**
Värillinen neste, ominainen haju.
- 9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**
- 9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue** 77 °C
- 9.2.3 Leimahduspiste** 24 °C DIN 53213
- 9.2.4 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)** Tuote ei ole itsestäänsyttyvää.
- 9.2.5 Räjähdysominaisuudet**
- 9.2.5.1 Alempi räjähdysraja** 1,2 til. %
- 9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja** 7,5 til. %
- 9.2.7 Höyrynpaine** 97,0 hPa (20 °C)
- 9.2.8 Suhteellinen tiheys** 951 kg/m³ (20 °C, DIN 53217)
- 9.2.9 Liukoisuus**
- 9.2.9.1 Vesiliukoisuus** Ei sekoittuva tai vaikeasti sekoittuva.
- 9.2.11 Viskositeetti** Kinemaattinen 13 s (DIN 53211/4)
- 9.3 Muut tiedot**
Sytymislämpötila 370,0 °C DIN 51794. Sulamispiste: Ei määritetty.
Tuote ei ole räjähtävää. Räjähtävien ilma/höyryseosten muodostuminen on kuitenkin mahdollista.
Liuottimen erottumistesti: < 3 %. Liuotinpitoisuus: orgaanisia 63,2 %. V.O.C.-pitoisuus 601,1 g/l.
Kiintoainepitoisuus: 36,8 p-%.

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1 Vältettävät olosuhteet**
Ei hajoamista ohjeiden mukaisesti käytettäessä.
- 10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Syaanivetyä.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Välitön myrkyllisyys**
Tuotteen vaarallisuus EU:n valmisteita koskevan luokitusohjeen uusimman voimassa olevan version mukaisesti: Ärsyttävä.
Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
Teollisuusbenssiini (maaöljy), vetykäsitelty kevyt: LD50/suun kautta/rotta > 6 800 mg/kg. LD50/ihon kautta/kani > 3 400 mg/kg. LC50/hengitysteitse/4 h/rotta > 10,2 mg/l.
Dibutyyliitinadilauraatti: LD50/suun kautta/rotta = 175 mg/kg.
- 11.3 Herkistyminen**
Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
- 11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys**
Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
- 11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisin**
Ei ärsytä ihoa tai silmiä. Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Ekotoksisuus**

MIPA 2K-HÄRTER H5

Päiväys: 26.11.2007

Edellinen päiväys: 9.7.2004

12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille
Haitallista kaloille. Haitallista vesieliöille.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset
Laimentamatonta tuotetta tai suuria määriä ei saa päästää leviämään viemäriin, pohjaveteen tai vesistöön. Valmistajan arvioima vesiluokitus Vesiluokitus WGK 1 = lievästi vesiympäristöä vaarantava (Saksa, Wassergefährungsklasse) .

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Pitää käsitellä erikoisjätteenä säännösten mukaisesti.
Ei saa hävittää yhdessä talousjätteen kanssa. Ei saa päästää viemäriin.
Valmistajan antama jätekoodinumero: 080111 - maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita.

13.1 Likaantunut pakkaus
Likaantunut pakkaus on hävitettävä säädösten mukaisesti.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	UN1263
14.2	Pakkausryhmä	III
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	30
	ADR/RID-varoituslipukkeet	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	1263 Maalien kaltaiset aineet
14.3.4	Muita tietoja	3 (F1). Palavat nesteet. Special provision: 640E.
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3 UN1263
14.4.2	Oikea tekninen nimi	Paint related material
	Pakkausryhmä	III
	Merta saastuttava aine	Ei
	IMO-Varoituslipukkeet	3
14.4.3	Muita tietoja	EmS F-E,S-E.
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3 III UN1263
14.5.2	Oikea tekninen nimi	Paint related material
	ICAO-Varoituslipukkeet	3
14.5.3	Muita tietoja	IATA-ohjeet tarkistetaan vuosittain. Ota yhteys toimittajaan tai lentorahtitoimistoon.

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Tuote on luokiteltu ja merkitty EU-direktiivien ja vaarallisia aineita koskevien säännösten mukaisesti.

15.1 Varoitusetiketin tietoja
15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi
Xi Ärsyttävä

MIPA 2K-HÄRTER H5

Päiväys: 26.11.2007

Edellinen päiväys: 9.7.2004

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Polyheksametyleeni-1,6-di-isosyanaatti

15.1.3 R-lausekkeet

R10 Syttyvää.
R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R52/53 Haitallista vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

15.1.4 S-lausekkeet

S2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
S23 Vältettävä huurujen/aerosoliin hengittämistä.
S24/25 Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin.
S37 Käytettävä sopivia suojakäsineitä.
S46 Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
S16 Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.

15.2 Kansalliset määräykset

Päällykseen merkittävä: Sisältää isosyanaatteja. Noudata valmistajan antamia ohjeita. Innehåller isocyanater. Se information från tillverkaren.

16. MUUT TIEDOT**16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**

R36 Ärsyttää silmiä.
R37 Ärsyttää hengityselimiä.
R51/53 Myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R11 Helposti syttyvää.
R48/22 Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle nieltynä.
R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa.
R50/53 Erittäin myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R10 Syttyvää.
R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R52/53 Haitallista vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.4 Lisätiedot

Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat tämänhetkiseen tietämykseen. Tiedote ei ole takuu tuotteen ominaisuuksista eikä luo oikeudellisesti sitovaa sopimussuhdetta.

16.5 Käytetyt tietolähteet

Natiivi: 1) Edellinen käyttöturvallisuustiedote. 2) Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote 29.05.2007. 3) Tiedotteen uusimishetkellä voimassa oleva vaarallisia kemikaaleja ja niiden tiekuljetusta sekä käyttöturvallisuustiedotetta koskeva lainsäädäntö.

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

REACH-asetuksen mukainen tiedote. Useita muutoksia, mm. aineosatiedot ja luokitus muuttunut.